

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

AKTUALIZACE
DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU
VZDĚLÁVACÍ, VÝZKUMNÉ
A UMĚLECKÉ ČINNOSTI
PRO ROK 2005

Slezská univerzita v Opavě

**Aktualizace
Dlouhodobého záměru
vzdělávací, výzkumné a umělecké činnosti
Slezské univerzity v Opavě
pro rok 2005**

Opava, květen 2004

Obsah:

1. Východiska	3
2. Vzdělávací činnost	4
3. Vědecká a výzkumná činnost	5
4. Informační technologie	6
5. Akademičtí pracovníci	6
6. Hodnocení kvality vzdělávací, vědecké a umělecké činnosti	6
7. Mezinárodní spolupráce ve vzdělávání	7
8. Organizace a řízení	7
9. Investiční rozvoj	7
10. Tělovýchovná, sportovní, umělecká a další tvůrčí činnost	8

I. Východiska

Dokument „Aktualizace Dlouhodobého záměru vzdělávací, výzkumné a umělecké činnosti Slezské univerzity pro rok 2005“ navazuje na „Dlouhodobý záměr vzdělávací, výzkumné a umělecké činnosti Slezské univerzity v Opavě“, vydaný v říjnu 1999 a každoročně aktualizovaný.

Tento dokument zohledňuje i záměry jednotlivých součástí univerzity, které jsou obsahovou náplní dále uvedených dokumentů:

- materiály Filozoficko-přírodovědecké fakulty (FPF) v Opavě k aktualizaci Dlouhodobého záměru;
- materiál k aktualizaci Dlouhodobého záměru vzdělávací, vědecké a výzkumné činnosti Obchodně podnikatelské fakulty (OPF) v Karviné;
- materiály k aktualizaci Dlouhodobého záměru Matematického ústavu v Opavě pro rok 2003 - priority.

Východiskem dokumentu jsou také základní dokumenty o vývoji vysokého školství v Evropě: Sorboňská deklarace (Společná deklarace o harmonizaci výstavby Evropského systému vysokého školství), Lisabonská úmluva (Úmluva o uznávání kvalifikací ve vysokém školství v Evropském regionu), Boloňská deklarace (Společně prohlášení ministrů školství evropských států), Světová deklarace o vysokém školství v 21. století a Rámec priorit pro změny a vývoj ve vysokém školství (výsledky Světové konference o vysokém školství konané v Paříži v roce 1998).

Slezská univerzita v Opavě (dále jen SU) je jedinou vysokou školou v ČR, která vznikla po roce 1989 a není pokračovatelem některé dříve existující fakulty nebo vysoké školy. Má dvě fakulty, Filozoficko-přírodovědeckou fakultu v Opavě (dále jen FPF) a Obchodně podnikatelskou fakultu v Karviné (dále jen OPF), jeden vysokoškolský ústav (Matematický ústav, dále jen MÚ) a vysokoškolské pracoviště v Krnově s názvem Vzdělávací centrum (dále jen VC), jehož účelem je přenašeni vzdělávacích aktivit do regionu s jednou z nejvyšších úrovní nezaměstnanosti, a to formou různých vzdělávacích aktivit včetně rekvalifikačních kurzů zejména pro úředníky státní správy a nezaměstnané s vysokoškolskou kvalifikací.

Zřízení SU mělo výrazným způsobem přispět ke zvýšení vzdělanosti v oblasti naší republiky s jednostrannou ekonomickou orientací a nižším podílem vysokoškolsky vzdělaných občanů než je republikový průměr. Jde přitom o region v podstatě zcela pohraniční, s významnými historickými vazbami na polské Slezsko. Univerzitní města Opava i Karviná leží přímo na státní hranici, ve druhém jmenovaném žije početná polská menšina. V tomto ohledu SU své poslání plní a zohledňuje ho ve svém dlouhodobém záměru i jeho aktualizacích.

SU v těchto podmínkách přispívá k sociální konsolidaci v jednom z nejproblémovějších regionů ČR. Jejím důležitým úkolem je vytváření intelektuálního potenciálu pro rozvoj kulturního, vědeckého a společenského života. SU rovněž připravuje odborníky pro management podniků, státní správu, školství, bankovní sféru atd., kteří mimo jiné vytvářejí personální předpoklady pro provádění úspěšné ekonomické a sociální transformace společnosti. Svou dosavadní činností si získala zájem, dobré postavení a autoritu v očích veřejnosti. Má velmi dobré vztahy s orgány státní správy, samosprávy a s podnikatelskou veřejností. Prohloubily se kulturní aktivity studentů směrem k veřejnosti. Stálou součástí společenského života regionu je vysoká publicita o práci a problematice univerzity.

2. Vzdělávací činnost

SU se bude v oblasti vzdělávací činnosti zaměřovat hlavně na rozvoj třístupňového systému studia a zavedení příslušné modulární struktury studijních programů ve smyslu co nejlepší adaptace absolventů jednotlivých studijních programů na trhu práce. Zvláštní péče bude věnována především bakalářským studijním programům. Velká pozornost se soustředí na přípravu nových studijních programů, především bakalářských, které budou odrážet specifické požadavky na kvalifikaci vycházející z požadavků praxe. SU bude rovněž respektovat zájem veřejnosti o studium v kombinované nebo distanční formě. Zde je základ pro vytváření kompatibilní struktury studia v rámci univerzity rozvojem bakalářských a navazujících magisterských studijních programů a studijních programů uskutečňovaných společně oběma fakultami SU. Pro přípravu nabídky bakalářských studijních programů se bude nadále využívat též spolupráce s vyššími odbornými školami. V této souvislosti mezi hlavní úkoly SU pro rok 2005 patří:

- zvýšit počet studentů přijímaných do prvního ročníku bakalářských studijních programů;
- rozšiřovat nabídku pro uchazeče o studium v nových studijních oborech;
- vytvořit podmínky pro akreditaci dvou bakalářských studijních oborů v angličtině v rámci studijního programu *Ekonomika a management - Ekonomika podnikání v obchodě a službách a Firemní finance*;
- vytvořit podmínky pro akreditaci dalšího bakalářského studijního oboru ve studijním programu *Gastronomie, hotelnictví a turismus*;
- rozšířit strukturované studium matematiky ve spolupráci s FPF SU na kombinace s cizím jazykem, informatikou apod.;
- připravit akreditaci bakalářských studijních oborů *Kulturní dějiny, Památková péče, Politologie a dalších, zvláště ve studijních programech Historické vědy, Filologie ad.*;
- rozšířit akreditaci bakalářského studijního programu *Fyzika* o obory specializované na počítačovou fyziku, numerické metody modelování a simulace;
- připravit akreditaci navazujícího magisterského studia oboru *Veřejná správa a regionální politika*;
- rozšířit akreditace o obory kombinovaného studia, a to zvláště ve studijním programu *Historické vědy*;
- připravit akreditaci doktorského studijního programu *Informatika*;
- realizovat bakalářský studijní obor *Sociální patologie a prevence* ve studijním programu *Specializace v pedagogice*;
- připravit návrh na akreditaci doktorského studia oboru *Tvářič fotografie*;
- vytvořit podmínky pro vznik distančního bakalářského programu v oboru veřejné správy ve VC Krnov;
- dále pokračovat ve strukturalizaci studijních programů v souladu s Boloňskou deklarací na třístupňový systém studia;
- harmonizovat nově akreditované dvoustupňové studium (bc + mgr) v relevantních studijních programech;
- zlepšit dislokační zabezpečení studia doktorského studijního programu *Historické vědy* na FPF;
- připravovat podmínky pro realizaci doktorského studijního programu na OPF;
- na všech součástech připravovat a zabezpečovat uplatnění metod e-Learningu a postupně implementovat do výukových programů zejména v kombinované a distanční formě studia;
- zajišťovat prodloužení platnosti akreditace uskutečňovaných studijních programů;
- usilovat o zajištění předpokladů pro kombinovatelnost studijních oborů;

- podporovat na všech součástech účast studentů na odborných vědeckých a uměleckých projektech, jejich zapojení do tvůrčí odborné a umělecké činnosti, účast v mezinárodních soutěžích (např. typu SVOČ);
- podporovat možnosti studia handicapovaných studentů formou individuálních plánů;
- nadále uplatňovat individuální přístup k výjimečně talentovaným studentům, zvyšovat efektivitu a kvalitu jejich studia;
- nadále rozvíjet poradenskou činnost na SU a všech jejích součástech;
- vypracovat nový způsob hodnocení vzdělávacího procesu ze strany studentů i pedagogů s cílem zkvalitnit systém hodnocení výuky studenty a prohloubit jeho zpětnou vazbu; zahájit pravidelné hodnocení absolventy;
- připravovat způsob morálního ocenění vynikajících studentů a tak zvýšit motivaci pro dosahování co nejlepších výsledků během studia;
- zkvalitňovat formy přijímacího řízení ke studiu organizačními a obsahovými úpravami přijímacích zkoušek; pokračovat v jejich sjednocování u příbuzných oborů.

V oblasti celoživotního vzdělávání mezi hlavní úkoly SU pro rok 2005 patří:

- na FPF realizovat specializované kurzy rozšiřující znalosti absolventů středních a vysokých škol v oblasti pedagogiky, informatiky, cizích jazyků, historie, společenských věd (zvláště se zaměřením na problematiku EU);
- na MÚ v rámci Univerzity třetího věku připravit kurs věnovaný matematice a jejím aplikacím;
- ve VC Krnov rozšiřovat programy ČŽV na dalších součástech SU (VC Krnov) dle dohod s orgány státní správy a samosprávy;
- ve VC Krnov rozšířit nabídku vzdělávacích programů pro veřejnost; rozšiřovat nabídku akreditovaných programů dalšího profesního vzdělávání – specializační kurzy, výcviky dovedností, teoretické a supervisní semináře; vytvořit podmínky pro rozvoj kvalifikačního vzdělávání pracovníků veřejné správy; vytvořit podmínky pro realizaci distančních opor pro povinné vzdělávání úředníků územních samosprávných celků;
- na všech součástech podporovat inovace ve výběru témat a bloků Univerzity třetího věku.

3. Vědecká a výzkumná činnost

Vědecká a výzkumná činnost patří k zásadním prioritám SU od jejího vzniku a odpovídající pozornost jí bude věnována i v budoucnosti.

- zařazení dvou nových výzkumných záměrů do rámce institucionálního financování (historie a fyzika)
- zvýšení počtu grantů získaných v rámci GAČR, GAAV ČR, IGS SU, MŠMT, FRVŠ;
- posílení mezinárodní spolupráce na institucionálním a individuálním základě;
- rozšiřování spolupráce s významnými zahraničními a domácími vědeckými institucemi;
- věnovat pozornost možnostem udělení Ceny ministra školství, mládeže a tělovýchovy a řadě dalších cen pro studenty i pracovníky;
- výrazněji orientovat vědecko-výzkumnou činnost na mezinárodní spolupráci, zejména na zapojení do 6. rámcového programu EU, Phare apod.;
- usilovat o rozšíření habilitačních a profesorských řízení;

- plně zveřejňovat výsledky vědecké a výzkumné práce prostřednictvím internetu;
- vytvářet podmínky pro možnost vzniku výzkumného centra.

4. Informační technologie

V oblasti využití a aplikací moderních informačních technologií se může SU řadit mezi významné instituce v této oblasti. Od svého vzniku se snaží poskytovat nejen pedagogům, ale především studentům přístup k nejnovějším aplikacím informačních technologií. Nejde jen o pasivní využívání výpočetní techniky, ale především o předávání nových poznatků i v rámci pedagogického procesu a využívání moderních technologií v rámci výuky. Z těchto důvodů bude SU v tomto trendu pokračovat a pro rok 2005 si stanovila následující priority:

- budovat integrovaný informační systém univerzity především v oblasti studijní a organizační;
- pokračovat v digitalizaci knihovních fondů a zpřístupnit je všem pracovníkům a studentům SU a veřejnosti, rozšířit komunikaci s dalšími typy knihoven;
- rozšířit počet multimediálních pracovišť a propojit je s informačními zdroji;
- budovat informační portál SU;
- trvale inovovat technické zázemí pro informační technologie;
- rekonstruovat síť na OPF;
- dobudovat technologie pro on-line výuku, včetně personálního zajištění.

5. Akademičtí pracovníci

Kvalita pedagogického procesu i kvalita vědecko-výzkumné činnosti se přímo odvíjí od kvalifikační struktury akademických pracovníků. Této oblasti je věnována na SU mimořádná pozornost a SU dosahuje v této oblasti velmi dobrých výsledků. V tomto trendu bude pokračovat i v roce 2005 a klade si za úkol:

- trvale pečovat o zlepšování kvalifikační struktury akademických pracovníků včetně pozornosti věnované mladým vědecko-pedagogickým pracovníkům;
- prohlubovat diferencovaný přístup k finančnímu ohodnocení kvalifikace, finančně oceňovat pracovníky, kteří se zaslouží o získání finančních prostředků pro univerzitu formou grantů a dalších odborných projektů a formou doplňkových hospodářských činností.

6. Hodnocení kvality vzdělávací, vědecké a umělecké činnosti

SU již prošla náročným procesem evaluace CRE na mezinárodní úrovni. Celá řada doporučení již byla realizována nebo realizována částečně. V dalším období proto považuje za mimořádně důležitou oblast hodnocení všech svých aktivit, a proto se roce 2005 se bude snažit:

- vypracovat hodnotící systém v rámci všech oblastí univerzity;
- provádět srovnání univerzitních pracovišť s obdobnými pracovišti dalších vysokých škol;
- prohloubit podíl studentů na hodnotící činnosti;
- aplikovat další vhodná doporučení evaluace CRE;
- rozšířit práci Poradenského centra SU.

7. Mezinárodní spolupráce ve vzdělávání

Mezinárodní spolupráce ve vzdělávání je jednou z priorit SU. Vstup ČR do EU a potřeba dalšího rozvoje v této oblasti klade před SU řadu nových úkolů. Především je nutno:

- prohlubovat a rozšiřovat meziuniverzitní spolupráci v rámci všech dostupných programů v podmínkách vstupu ČR do EU,
- rozšiřovat mobilitu studentů a učitelů v rámci podprogramu Socrates/Erasmus (podpora evropské spolupráce v oblasti vysokého školství); podporovat monitorovací návštěvy na spolupracující instituce a využívat stávajících kontaktů k realizaci přípravných návštěv na evropské instituce nově zapojené do podprogramu Socrates/Erasmus;
- zapojit se do programu Erasmus-Mundus (program spolupráce se zeměmi mimo EU); k realizaci využít např. meziuniverzitní dohody s Law University of Lithuania a další;
- zapojit se do programu Tempus, Erasmus-Mundus;
- zapojit se do spolupráce vysokých škol na přípravě a realizaci společných programů (point programmes/degrees) v mezinárodní síti vysokých škol;
- zapojit se do podprogramu Socrates/Comenius (vzdělávání pedagogických pracovníků) využitím jazykového asistenta ve spolupráci se střední školou (příhláška do podprogramu byla podána 27. 2. 2004);
- zapojit se do programu Leonardo Da Vinci (program podpory odborného vzdělávání);
- zapojit se do programu Ceepus (středoevropský výměnný univerzitní program);
- zapojit se do podprogramu Socrates/Lingua (podpora jazykové přípravy a rozšíření jazykových znalostí);
- zapojit se do podprogramu Socrates/Minerva (podpora využívání informačních a komunikačních technologií a otevřeného a distančního vzdělávání);
- zapojit se do podprogramu Socrates/Grundtvig (vzdělávání dospělých a celoživotní vzdělávání);
- usilovat o širší využití nabídky Fulbrightovy nadace k výjezdu studentů a pracovníků na univerzity ve Spojených státech amerických a k přijímání odborníků z USA;
- usilovat o větší zapojení do programů AIA a DAAD.

8. Organizace a řízení

V této oblasti pro rok 2005 stojí před SU následující úkoly:

- zvýraznit uplatnění SU v činnosti Euroregionu Silesia, Těšínsko a Praděd;
- vytvářet podmínky pro vznik další fakulty na SU v Opavě na bázi současných opavských součástí;
- dále optimalizovat organizaci systému řízení s důrazem na posílení celouniverzitní soudržnosti;
- soustředit se na zvýraznění pozice SU ve veřejném mínění.

9. Investiční rozvoj

Základními úkoly pro rok 2005 jsou:

- pokračovat v rekonstrukční činnosti v areálu Na Vyhliďce 1/1079, Karviná;

- zahájit rekonstrukční práce s cílem vytvoření univerzitního knihovního a informačního centra podle výsledku dislokačního řízení v Opavě;
- pokračovat v opravě a rekonstrukci objektů v areálu Hradecká 17, Opava;
- připravovat rekonstrukci objektu Olbrichova 25 v Opavě;
- odstraňovat závady zjištěné energetickými audity budov.

10. Tělovýchovná, sportovní, umělecká a další tvůrčí činnost

Své úkoly v této oblasti vidí SU především v tom, že bude:

- podporovat kulturní a sportovní aktivity zaměstnanců a studentů;
- rozvíjet spolupráci ve výše uvedených oblastech s orgány i organizacemi na Opavsku a Karvinsku i v širší dimenzi Moravskoslezského kraje.

Tento dokument byl projednán ve Správní radě Slezské univerzity v Opavě dne 5. 4. 2004, ve Vědecké radě Slezské univerzity v Opavě dne 6. 4. 2004 a schválen Akademickým senátem Slezské univerzity v Opavě dne 20. 4. 2004.

Vydal rektorát Slezské univerzity (SU) v Opavě v květnu 2004. Tisk rektorát SU. Náklad 50 ks.

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Opava, květen 2004